

РЕШЕНИЕ

№ 3883

гр. София, 04.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 33 СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ПЛАМЕН ИВ. ШУМКОВ

при участието на секретаря НАДЯ Г. НАЙДЕНОВА
като разгледа докладваното от ПЛАМЕН ИВ. ШУМКОВ Гражданско дело № 20231110147365 по описа за 2023 година

Производството по делото е образувано по постъпила искова молба от Р. И. С. срещу „Стик-Кредит“ АД.

Предявени са за разглеждане следните искове:

- 1/ установителен иск за прогласяване на нищожността на основание **чл. 26, ал.1, пр. 1 и 2 ЗЗД, вр. чл. 19, ал. 4 ЗПК** на договор за потребителски кредит № 518387 от 31.01.2018 г., сключен между „Стик кредит“ АД и Р. И. С

- 2/ евентуално съединени искове (с исковете по т. 1) по **чл. 21, ал. 1, вр. чл.33, ал. 1 и 2 ЗПК и чл. 19, ал. 5, вр. с ал. 4 ЗПК и чл. 26, ал. 1, пр. 3, вр. с чл. 26, ал. 4 ЗЗД**, за нищожност на клаузите на чл. 20 /чл. 6.4/ от Договор за потребителски кредит № 518387, съгласно която се дължи неустойка в размер на 1377 лв. от кредитополучателя; чл. 4, т. 1.5.8 от същия договор, съгласно която кредитополучателят дължи възнаградителна лихва в размер на 36% върху главницата; чл.32 от същия договор, съгласно която се дължи такса за уведомяване в размер на 10 лв., но не повече от 120 лв.; чл. 33, ал. 4 от същия договор, съгласно която в случай на неизпълнение насрещната страна може да развали договора, като задържи неустойка в размер на 25% от общия размер на всички плащания, посочени в индивидуалния договор за паричен заем;

- 3/ установителен иск за прогласяване на нищожността на основание **чл. 26, ал.1, пр. 1 и 2 ЗЗД, вр. чл. 19, ал. 4 ЗПК** на договор за потребителски кредит № 533010 от 26.09.2018 г., сключен между „Стик кредит“ АД и Р. И. Стоянов;

- 4/ евентуално съединени искове (с исковете по т. 3) по **чл. 21, ал. 1, вр. чл.33, ал. 1 и 2 ЗПК, чл. 19, ал. 5, вр. с ал. 4 ЗПК и чл. 26, ал. 1, пр. 3, вр. с чл. 26, ал. 4 ЗЗД**, за нищожност на клаузите на чл. 20 /чл. 6.4/ от Договор за потребителски кредит № 533010 от 26.09.2018 г., съгласно която се дължи неустойка в размер на 908,16 лв. от

кредитополучателя; чл. 4, т. 1.5.8 от същия договор, съгласно която кредитополучателят дължи възнаградителна лихва в размер на 36% върху главницата; чл.32 от същия договор, съгласно която се дължи такса за уведомяване в размер на 10 лв., но не повече от 120 лв.; чл. 33, ал. 4 от същия договор, съгласно която в случай на неизпълнение изправната страна може да развали договора, като задържи неустойка в размер на 25% от общия размер на всички плащания, посочени в индивидуалния договор за паричен заем;

- **5/ кумулативно съединен осъдителен иск по чл. 55, ал. 1, пр. 1 ЗЗД** за сумата от 300 лв., представляващ недължимо заплатени суми по договор за потребителски кредит № 518387/31.01.2018 г. и

- **6/ кумулативно съединен осъдителен иск по чл. 55, ал. 1, пр. 1 ЗЗД** за сумата от 300 лв., представляващ недължимо заплатени суми по договор за потребителски кредит № 533010/26.09.2018 г.

Ищецът Р. И. С. твърди, че на 31.01.2018 г. е сключил с ответника „Стик-Кредит“ АД договор за потребителски кредит № 518387/31.01.2018 г. за предоставяне на сумата от 550 лева. Твърди, че се е задължил по договора да върне заетата сума за срок от 12 месеца, с ГПР в размер на 53,22% и ГЛП – 36%, а кредитодателят се е задължил да предостави паричната сума чрез директен банков превод по сметка на кредитополучателя или на каса чрез „Изипей“.

Твърди, че на 26.09.2018 г. е сключил с ответника „Стик-Кредит“ АД договор за кредит № 533010/26.09.2018 г. за предоставяне на сумата от 400 лева. Твърди, че се е задължил по договора да върне заетата сума за срок от 12 месеца, с ГПР в размер на 51,66% и ГЛП – 36%, а кредитодателят се е задължил да предостави паричната сума чрез директен банков превод по сметка на кредитополучателя или на каса чрез „Изипей“.

Посочва, че двата договора са с аналогично съдържание и че дори номерацията на разпоредбите във всеки от двата договора е еднаква. Посочва, че съгласно чл. 17 от процесните договори за предоставяне на кредит, кредитополучателят се е задължил в срок 3 работни дни от сключване на договора да обезпечи кредита чрез гарант – физическо лице, на възраст над 21 г., с минимален осигурителен доход от 1500 лв. или над тази сума, който няма записи в ЦКР относно просрочия по кредити или заеми, да има валидно трудово правоотношение поне в последните 6 месеца, предхождащи сключване на договора за кредит, да не е поръчител по друг кредит към банка или финансова институция или кредитополучател по кредит със „Стик-Кредит“ АД, като посоченото лице следва да поеме солидарно задължение по отношение на заемодателя за връщане на всички дължими суми по договора. Поради непредоставяне на исканото обезпечение и съгласно чл. 19 /чл.6.3/ от договорите, на ищеца в качеството му на кредитополучател са били начислени неустойки в размер на 1377 лв. – по договор за потребителски кредит № 518387 от 31.01.2018 г. и 908,16 лв. – по договор за потребителски кредит № 533010 от 26.09.2018 г., като всяка от неустойките по съответния договор се заплаща разсрочено, заедно с месечните погасителни вноски. Оспорва неустойките за непредоставяне на обезпечение по всеки от двата договора като нищожни, поради противоречие на добрите нрави, заобикаляне на императивните разпоредби на чл.33, ал.1 ЗПК и надвишаване на максималния размер на ГПР и като нелоялна търговска практика. Твърди, че и в двата договора за кредит реалният размер на ГПР, прилаган фактически между страните не отговаря на посочения в договорите размер на ГПР, което посочва, че е заблуждаваща търговска практика по смисъла на чл.68д, ал. 1 и 2 ЗЗП, тъй като кумулирането на неустойка за непредоставяне на обезпечение по всеки от двата договора към погасителни вноски превръща размера на вноските в двойно по-голям от посочения в договорите за кредит. Счита, че

договорната възнаградителна лихва по договора в размер на 36% е нищожна поради противоречие на добрите нрави, тъй като надхвърля трикратния размер на законната лихва за претендирания период. Заявява, че ГПР по всеки от двата договора за кредит надвишава максималния императивен размер по чл. 19, ал.4 ЗПК от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и валута, което води до нищожност на всеки от двата договора за потребителски кредит. Ищецът твърди, че е погасил изцяло задълженията си по всеки от двата договора за кредит на 31.01.2018 г. и от 26.09.2018 г., включително и недължимите по всеки от договорите възнаградителни лихви, неустойки и такси. Оспорва като нищожна поради противоречие на чл. 32 ЗПК клаузата на чл.33, ал.4 от всеки от двата процесни договора, че при неизпълнение на задълженията на кредитополучателя по договора, изправната страна има право да развали договора като поиска обезщетение в размер на 25% от общия размер на всички плащания, посочени в индивидуалния договор за заем. Оспорва като нищожна и клаузата на договорите, съгласно която кредитодателят има право да начислява на кредитополучателя такса за електронно съобщаване в размер на 10 лева, дължими за всяка просрочена вноска, но не повече от 120 лв. за целия договор, като твърди, че стойността на едно уведомяване чрез СМС е не повече от 0,30 лв., като с посочената клауза се цели неоснователно обогатяване на кредитора. Моли съдът да обяви за нищожни в цялост всеки от двата договора, евентуално, ако счете, че договорите не са нищожни да обяви за нищожни клаузите за уговаряне на неустойка за непредоставяне на обезпечение, за договорна възнаградителна лихва в размер на 36%, такси за уведомяване, неустойка за разваляне на договора в размер на 25% по всеки един от договорите, както и да осъди ответника като кредитополучател да върне недължимо платените суми в размер на 300 лв. по договор за кредит № 518387 от 31.01.2018 г. и 300 лв. по договор за кредит № 533010 от 26.09.2018 г. Претендира разноски.

В срочно подаден отговор ответникът оспорва предявените искове като неоснователни. Признава, че на 31.01.2018 г. между страните действително е сключен договор за потребителски кредит № 518387 от 31.01.2018 г. за предоставяне на сума в размер на 550 лв., като заемната сума е била предоставена по посочена банкова сметка в „Юробанк България“ АД, а на 26.09.2018 г. – договор за потребителски кредит № 533010 от 26.09.2018 г. за предоставяне на сума в размер на 400 лв., която била заплатена на ответника в брой на каса в „Изипей“, както и че в договора се съдържат посочените от ищеца клаузи. Твърди, че двата договора са сключени по електронен път по реда на ЗПФУР и ЗЕДЕУУ, като на създаден на кредитополучателя в сайта на кредитодателя личен профил е изпратена необходимата преддоговорна информация, включваща стандартен европейски формуляр и общи условия, като за да завърши заявката за получаване на кредита потребителят следва да натисне бутон „вземи парите“, с който да потвърди съгласието си с параметрите по договора, след което се генерира в електронен формат проект на договора, като за да бъде сключен договорът кредитополучателят следва да натисне бутона „подпис“, с който изразява съгласие със съдържанието на договора и за неговото сключване. Оспорва твърденията, че неустойката за непредоставяне на обезпечение е нищожна, като твърди, че неустойката не излиза извън присъщата ѝ обезпечителна и санкционна функция, тъй като с нея се цели длъжникът да изпълни задължението си. Посочва, че действителността на неустойката следва да се преценява към момента на сключване на договора, а не в резултат на размера, получен вследствие на неизпълнението. Навежда, че неустойката е нищожна поради противоречие на добрите нрави, само ако единствената цел, за която е уговорена излиза извън присъщата ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функция, а в процесния случай неустойката отговаря на присъщите ѝ функции и поради това не е нищожна. В условията на евентуалност моли, в случай, че съдът намери неустойката за прекомерна да я намали, а не да обявява цялата клауза за

недействителна. Претендира разноски.

В проведеното открито съдебно заседание от 15.02.2024 г. съдът е допуснал на осн. чл. 214, ал. 1 ГПК изменение в размера на предявените осъдителни искове по чл. 55, ал. 1, пр. 1 ЗЗД чрез тяхното увеличение, като по отношение на договор № 518387/31.01.2018 г. същият се счита за предявен за сумата от 686,05 лв., а по отношение на договор № 533010/26.09.2018 г. същият се счита предявен за сумата от 313,90 лева, които суми представляват пълните, а не частични претенции на ищеца.

Съдът, като взе предвид становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

С проекта за доклад по делото, обективиран в определение от 14.12.2023 г., като безспорни и ненуждаещи се от доказване са отделени фактите, че: 1/ са страни по процесните договор за потребителски кредит № 518387 от 31.01.2018 г., по силата на който кредитодателят се е задължил да предостави сумата от 550 лева, а кредитополучателят да я върне, при ГПР в размер на 53,22% и ГЛП – 36% и по договор за потребителски кредит № 533010/26.09.2018 г. за предоставяне на сумата от 400 лева, при ГПР в размер на 51,66% и ГЛП – 36%, с уговореното в договорите съдържание 2/ че кредиторът е изпълнил задължението си по договорите за предоставяне на уговорената сума от 550 лв. по договор за потребителски кредит № 518387 от 31.01.2018 г. и от 400 лв. по договор за потребителски кредит № 533010 от 26.09.2018 г.

Проектът за доклад е обявен за окончателен доклад по делото в проведеното открито съдебно заседание от 15.02.2024 г. без възражения от страните. Ето защо и на основание чл. 153 ГПК съдът приема осъществяването на отделените за безспорни факти за доказано.

Същите се установяват и от приетите по делото договори за потребителски кредит № 533010/26.09.2018 г. и № 518387 от 31.01.2018 г., сключени между страните. Към тях са приложени погасителни планове и стандартни европейски формуляри за предоставяне на информация за потребителските кредити.

По силата на сключения договор за потребителски кредит № 518387/31.01.2018 г. заемодателят „Стик-Кредит“ АД се е задължил да предостави на ответника сума в размер на 550,00 лева, която сума да бъде върната от кредитополучателя в срок от 12 месеца съгласно погасителен план, приложен към договора. Видно от погасителния план, между страните били уговорени 12 фиксирани погасителни вноски, всяка от които в размер на 114,75 лева, включваща главница, лихва и неустойка. Уговореният ГПР бил в размер на 53,22 %, а процентът на фиксираната годишна лихва – 36. Дължимата сума по договора в хипотеза, при която не е осигурена гаранция от потребителя и последният дължи неустойка, е в размер на 1377 лева.

По силата на сключения договор за потребителски кредит № 533010/26.09.2018 г. заемодателят „Стик-Кредит“ АД се е задължил да предостави на ответника сума в размер на 400,00 лева, която сума да бъде върната от кредитополучателя в срок от 6 месеца съгласно погасителен план, приложен към договора. Видно от погасителния план, между страните били уговорени 6 фиксирани погасителни вноски, всяка от които в размер на 151,36 лева, включваща главница, лихва и неустойка. Уговореният ГПР бил в размер на 51,6 %, а процентът на фиксираната годишна лихва – 36. Дължимата сума по договора в хипотеза, при която не е осигурена гаранция от потребителя и последният дължи неустойка, е в размер на 908,16 лева.

Безспорно е между страните, че главниците по договорите са предоставени на потребителя.

Съгласно чл. 17 от процесните договори за предоставяне на кредит, кредитополучателят се е задължил в срок 3 работни дни от сключване на договора да обезпечи кредита чрез гарант – физическо лице, на възраст над 21 г., с минимален

осигурителен доход от 1500 лв. или над тази сума, който няма записи в ЦКР относно просрочия по кредити или заеми, да има валидно трудово правоотношение поне в последните 6 месеца, предхождащи сключване на договора за кредит, да не е поръчител по друг кредит към банка или финансова институция или кредитополучател по кредит със „Стик-Кредит“ АД, като посоченото лице следва да поеме солидарно задължение по отношение на заемодателя за връщане на всички дължими суми по договора. Алтернативно е дадена възможност за учредяване на банкова гаранция в полза на кредитора в размер на всички суми по договорите /главници, лихви, неустойки/.

При неизпълнение на посоченото задължение е предвидено, че потребителят дължи неустойка в размер на сумата от 1377 лева по договор за потребителски кредит № 518387/31.01.2018 г. и сумата от 908,16 лева по договор за потребителски кредит № 533010/26.09.2018 г., като е предвидено тези суми да се начисляват пропорционално към всяка вноска по кредита и да бъдат отразени в погасителните планове /чл. 20 от договорите/.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

По исковете по чл. 26, ал.1, пр. 1 и 2 ЗЗД, вр. чл. 19, ал. 4 ЗПК за прогласяване недействителността на договорите за потребителски кредит:

В тежест на ищеца по всеки от предявените искове е да докаже при условията на пълно и главно доказване правопораждащите факти, от които черпи изгодни за себе си последици, а именно: че между него и ответника е възникнало облигационно отношение по договор за потребителски кредит № 518387/31.01.2018 г. и № 533010 от 26.09.2018 г., твърдените основания за недействителност на договора (уговаряне на ГПР в размер, надхвърлящ законоустановения максимален такъв).

На първо място, съдът намира, че процесните договори са потребителски – страни по него са потребител по смисъла на § 13, т. 1 ЗЗП (ищецът е физическо лице, което използва заетата сума за свои лични нужди), и небанкова финансова институция – търговец по смисъла на § 13, т. 2 ЗЗП. Според легалната дефиниция, дадена в разпоредба на чл. 9 ЗПК, въз основа на договора за потребителски кредит кредиторът предоставя или се задължава да предостави на потребителя кредит под формата на заем, разсрочено плащане и всяка друга подобна форма на улеснение за плащане срещу задължение на длъжника-потребител да върне предоставената парична сума. Доколкото по настоящото дело не се твърди и не е доказано сумата по предоставения заем да е използвана за свързани с професионалната и търговска дейност на кредитополучателя, то следва да се приеме, че средствата, предоставени по договора за заем (кредит) са използвани за цели, извън професионална и търговска дейност на потребителите, а представените по делото договори за потребителски кредит от 31.01.2018 г. и от 26.09.2018 г. по правната си същност са договори за потребителски кредит по смисъла на чл. 9 ЗПК. Процесните договори се подчиняват на правилата на Закон за потребителския кредит и на чл. 143 – 147б ЗЗП, в това число и забраната за неравноправни клаузи, за наличието на които съдът следи служебно.

Съобразно императивната правна норма на чл. 19, ал. 4 ЗПК, годишният процент на разходите не може да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове или във валута, определена с постановление на Министерски съвет на Република България, което означава, че лихвите и разходите по кредита не могат да надхвърлят 50 % от взетата сума. Клаузите в договор, надвишаващи определените по ал. 4 размери са нищожни – арг. чл. 19, ал. 5 ЗПК. В случая и в двата договора е предвиден ГПР, надхвърлящ императивно установения максимален размер от пет пъти размера на законната лихва. Така в договор за

потребителски кредит № 518387 от 31.01.2018 г. уговореният ГПР е в размер на 53,22%, а в договор за потребителски кредит № 533010 от 26.09.2018 г. уговореният ГПР е в размер на 51,60 %. Ето защо, посочените клаузи са нищожни, независимо дали към размера на ГПР ще се прибави и уговорената между страните неустойка /чл. 19, ал. 5 ЗПК/.

Въпреки изложеното, по отношение на спорния между страните въпрос дали уговорената в договорите неустойка за непредоставяне на обезпечение следва да се прибави към размера на ГПР, съдът намира следното:

Дефиницията на понятието "общ разход по кредита за потребителя" се съдържа в § 1, т. 1 от ДР на ЗПК, съгласно който това са всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждения за кредитни посредници и всички други разходи, пряко свързани с договора потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия.

Следва да се отбележи също така, че приложение намира определението, съдържащо се в чл. 3, буква "ж" на Директива 2008/48/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 23 април 2008 година относно договорите за потребителски кредити и за отмяна на Директива 87/102/ЕИО на Съвета, съгласно който "общи разходи по кредита за потребителя" означава всички разходи, включително лихва, комисиони, такси и всякакви други видове разходи, които потребителят следва да заплати във връзка с договора за кредит и които са известни на кредитора, с изключение на нотариалните разходи; разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, по-специално застрахователни премии, също се включват, ако в допълнение към това сключването на договор за услугата е задължително условие за получаване на кредита или получаването му при предлаганите условия.

Видно от данните по делото, говорените в договорите за потребителски кредит ГПР не включват част от разходите по кредита, а именно т. нар. неустойка за непредставяне на обезпечение по чл. 20 от договорите. В случая неустойката представлява разход, свързан с договора за потребителски кредит и следва да бъде включен в ГПР по кредита, като тя е била изначално известна на кредитора – същата е уговорена още към момента на сключване на договора за кредит, включена е в погасителния план по него, като липсват данни да е била незадължително условие за сключване на сделката, дължи се ежесечно и представлява част от месечните погасителни вноски. Макар формално заплащането ѝ да е обусловено от евентуално допуснато неизпълнение от страна на кредитополучателя, при съвкупното тълкуване на договорните клаузи е видно, че неустойката би била винаги дължима, тъй като задължението за представяне на обезпечение е практически неизпълняемо – в тридневен срок от сключване на договора да бъде осигурено трето лице – поръчител за вземанията по договора, което да отговаря на подробно описани многобройни изисквания или да бъде учредена банкова гаранция, като за това потребителят следва да разполага със средства в общ размер от главницата, лихвата и неустойката по договора. Така формулирана неустойката излиза извън присъщите ѝ функции и представлява скрито възнаграждение за кредитора, поради което е следвало да бъде включена в общия разход по кредита /в този смисъл напр. *Решение № 816 от 13.02.2024 г. на СГС по в. гр. д. № 13357/2022 г.*, *Решение № 780 от 9.02.2024 г. на СГС по в. гр. д. № 1255/2023 г.* и др./.

От приетото по делото експертно заключение се установява, че след добавянето

на дължимата неустойка по договор за потребителски кредит № 518387/31.01.2018 г. към ГПР, действителният размер на последния е 583,26 %, а по договор за потребителски кредит № 533010/26.09.2018 г. – размерът възлиза на 750,75 %.

Налага се извод, че както формално уговорените размери на ГПР в договорите, така и действителните им размери след прибавяне на дължимата неустойка, надвишава значително максимално допустимия по закон размер от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута – арг. чл. 19, ал. 4 ЗПК. Вписаните в договора параметри не кореспондират на изискуемото съдържание по чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК - годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя. Тази част от сделката е особено съществена за интересите на потребителите, тъй като целта на уредбата на годишния процент на разходите по кредита е чрез императивни норми да се уеднакви изчисляването и посочването му в договора и това да служи за сравнение на кредитните продукти, да ориентира икономическия избор на потребителя и да му позволи да прецени обхвата на поетите от него задължения. Затова и неяснотите, вътрешното противоречие или подвеждащото оповестяване на това изискуемо съдържание законодателят урежда като порок от толкова висока степен, че изключва валидността на договарянето - чл. 22 ЗПК. В този смисъл като не е оповестил действителен ГПР в договора за кредит кредитодателят е нарушил изискванията на закона и не може да се ползва от уговорената сделка, което обосновава извод за недействителност на договора за паричен заем на основание чл. 22 от ЗПК, поради неспазването на изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК (в този смисъл са *Решение № 261440 от 04.03.2021 г. по в.гр.д. № 13336/2019 г. по описа на СГС, II-А въззивен състав, Решение № 24 от 10.01.2022 г. по в.гр.д. № 7108/2021 г. по описа на СГС, III-Б въззивен състав и др.*).

Поради изложеното съдът намира, че предявените искове за прогласяване нищожността на процесните договори за потребителски кредит са нищожни, поради което следва да бъдат уважени.

Съдът достига до извод за основателност на предявените главни искове, поради което не се сбъдна вътрешно процесуалното условие за разглеждане на предявените в условията на евентуалност искове.

По осъдителните искове по чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД:

В тежест на ищеца по предявените искове е да докаже при условията на пълно и главно доказване правопораждащите факти, от които черпи изгодни за себе си последици, а именно, че е предоставил, а ответникът е получил процесните суми, без да е имало основание за извършване на престациите /поради недействителност на договорите, респ. на уговорените между страните клаузи/.

При доказване на горното, в тежест на ответника е да докаже, че е налице основание за получаване и задържане на процесните суми, поради което не се дължи тяхното връщане, респ. да докаже връщане на сумата.

Съдът достига до извод за основателност на предявените главни искове за недействителност на процесните договори за потребителски кредит.

Съгласно чл. 23 от ЗПК, когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита.

От приетото по делото заключение на съдебно-счетоводна експертиза се установява, че по договор за потребителски кредит № 518387/31.01.2018 г. ищецът е заплатил на ответника сумата от 1236,05 лева, с която са погасени: 550 лева главница, 99,68 лева лихва и 586,37 лева неустойка. Заплатената от ищеца сума, надхвърляща чистата стойност на кредита, е в размер на 686,05 лева, като същата е платена при

начална липса на основание за това, поради което ответникът дължи нейното връщане. Предявеният иск следва да бъде уважен в пълен размер.

Установява се още от заключение на съдебно-счетоводна експертиза, че по договор за потребителски кредит № 553010/26.09.2018 г. ищецът е заплатил на ответника сумата от 713,90 лева, с която са погасени: 400 лева главница, 29,92 лева лихва и 283,95 лева неустойка. Заплатената от ищеца сума, надхвърляща чистата стойност на кредита, е в размер на 313,90 лева, като същата е платена при начална липса на основание за това, поради което ответникът дължи нейното връщане. Предявеният иск следва да бъде уважен в пълен размер.

Законната лихва върху сумите от по 300 лева по двата осъдителни иска следва да бъде присъдена от предявяването на исковата молба до погасяването, а върху увеличения размер на исковите – от момента на увеличението – 15.02.2024 г. до погасяването.

По разноските:

При този изход на спора право за присъждане на разноски възниква за ищцовата страна. На осн. чл. 78, ал. 1 ГПК, в полза на ищеца следва да бъде присъдена сумата от 500 лева, представляваща заплатена държавна такса и възнаграждение за вещо лице.

Претендира се от ищцовата страна и заплащането на адв. възнаграждение в полза на Еднолично адвокатско дружество М. в хипотезата чл. 38 ЗАadv. – предоставена безплатна адвокатска защита, което възнаграждение да бъде определено от съда. Делото не се отличава с правна и фактическа сложност, разглеждането му е приключило с проведено едно открито съдебно заседание. Възнагражденията следва да бъдат определени в предвидените минимални такива съобразно Наредба № 1/2004 г. на ВАдС. По делото е представен договор за правна защита и съдействие, в който е уговорено предоставяне на безплатна защита на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАadv. Съгласно съдебната практика на ВКС (*Определение № 43 от 10.02.2022 г. на ВКС по гр. д. № 2611/2021 г., IV г. о.; Определение № 141 от 15.03.2021 г. на ВКС по ч. т. д. № 1005/2020 г., II т. о.*) за присъждане на адвокатско възнаграждение е необходимо да бъде представен договор за правна защита и съдействие, в който е уговорено, че адвокатът представлява страната на някое от основанията по чл. 38, ал. 2 ЗАadv., без да е необходимо да се доказват предпоставките за оказване на безплатна адвокатска помощ.

Съгласно *Определение № 29 от 20.01.2020 г. на ВКС по ч. т. д. № 2982/2019 г., II т. о., ТК*, когато с една искова молба са предявени от един ищец срещу определен ответник в обективно кумулативно съединение оценяеми искове, интересът, върху който следва да се определи минималният размер на адвокатското възнаграждение, е сборът от цената на всички искове. В конкретния случай сборът от цената на всички искове възлиза на сумата от 3285,11 лева, поради което минималното адвокатско възнаграждение, изчислено съобразно чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. на ВАдС, е в размер на 630 лева, за който размер следва да бъде осъден ответникът да заплати.

Така мотивиран и на осн. чл. 235 ГПК, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявените от Р. И. С., ЕГН ***** срещу „СТИК - КРЕДИТ“ АД, ЕИК 202557159 искове, че договор за потребителски кредит № 518387/31.01.2018 г. и договор за потребителски кредит № 533010/26.09.2018 г. са нищожни на основание чл. 26, ал. 1, предл. 1 ЗЗД вр. чл. 19, ал. 4 ЗПК вр. чл. 22

ЗПК вр. чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК.

ОСЪЖДА „СТИК - КРЕДИТ“ АД, ЕИК 202557159 да заплати на Р. И. С., ЕГН *****.

- сумата от **686,05 лева** на осн. чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД, представляваща неоснователно получена сума по недействителен договор за потребителски кредит № 518387/31.01.2018 г., ведно със законната лихва върху сумата от 300 лева, считано от 28.07.2023 г. до окончателно погасяване на задължението и законна лихва върху сумата от 386,06 лева, считано от 15.02.2024 г. до окончателното погасяване на задължението;
- сумата от **313,90 лева** на осн. чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД, представляваща неоснователно получена сума по недействителен договор за потребителски кредит № 533010/26.09.2018 г., ведно със законната лихва върху сумата от 300 лева, считано от 28.07.2023 г. до окончателно погасяване на задължението и законна лихва върху сумата от 13,90 лева, считано от 15.02.2024 г. до окончателното погасяване на задължението;
- сумата от **500 лева** на осн. чл. 78, ал. 1 ГПК, представляваща направени разноски по делото.

ОСЪЖДА на осн. чл. 78, ал. 1 ГПК вр. чл. 38, ал. 2 ЗАadv., „СТИК - КРЕДИТ“ АД, ЕИК 202557159 да заплати на Еднолично адвокатско дружество „ с адрес на упражняване на дейността: гр. С, представлявано от управител adv. М. М., сумата от **630,00 лева** – адвокатско възнаграждение за осъществявана безплатно адвокатска помощ и съдействие на Р. И. С..

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____